Verpleegkundigen na 3e golf: ‘Ontzettend moe, maar trots op mezelf’

Verpleegkundigen zijn moe, de werkdruk is nog steeds hoog en het werk emotioneel zwaar. Wel is het merendeel van de verpleegkundigen trots op zichzelf na de 3e coronagolf dit voorjaar. Ook hebben velen het gevoel dat ze echt iets hebben bijgedragen tijdens de coronacrisis.

tekst **Nienke Berends** fotografie **ANP, Robin Utrecht**

Dat blijkt uit de enquête over ervaringen van verpleegkundigen na de 3e coronagolf die Nursing aan het begin van de zomer hield. Ruim 1600 collega's vulden 'm in.

Vorig jaar bleek uit een enquête van Nursing dat de helft van de verpleegkundigen niet klaar was voor een volgende coronagolf.¹ Ze waren prikkelbaar, moe en gespannen als gevolg van de coronapiek in het voorjaar van 2020.

In bepaalde opzichten is er weinig veranderd sinds vorig jaar, blijkt uit de nieuwe enquête. Een groot deel van de respondenten (73%) vindt de werkdruk op dit moment hoog en het werk emotioneel zwaar (59% van de respondenten). Emoties als somberheid, verdriet, boosheid en onzekerheid zijn bij ruim de helft van de respondenten nog evenveel aanwezig als tijdens de eerste golf. Ook

vindt 84% van de respondenten dat het werk door corona zwaarder is geworden.

Vermoeider dan tijdens eerste golf

Meer dan de helft van de collega's (57%) geeft bovendien aan zich vermoeider te voelen dan tijdens de eerste golf, vaak omdat er nog steeds extra uren gedraaid moeten worden. 'Ik heb na 1,5 jaar het gevoel nog steeds 'aan' te staan,' schrijft een van de respondenten. 'Nu is dat niet meer nodig omdat de cijfers gelukkig teruglopen. Hierdoor beseft ik meer wat voor situaties we achter de rug hebben. Ik ben bewust met meditatie en yoga aan de slag gegaan om mijn gedachten en gevoel van 'aanstaan' weer uit te krijgen.'

Combinatie werk-privé soms lastig

Ook vindt een aantal verpleegkundigen dat ze naast het werk ook privé veel te

verduren hadden, vanwege hun werk in combinatie met de lockdowns. Een verpleegkundige: 'Kinderen niet naar school, lesgeven en daarna je diensten draaien, onrust bij de kinderen of ze wel of niet naar school mochten, de nieuwe manier van thuis les krijgen, veranderingen voor je hele gezin in het dagelijkse leven, alles heeft een flinke impact gehad, die nog erg voelbaar is. Hierdoor ben ik echt vermoeider en kan ik moeilijker slapen, waardoor ik me tijdens mijn werk ook minder goed kan concentreren. Het is net alsof je maar niet van die vermoeidheid en de impact van het hele gebeuren afkomt.'

Long covid

Ook zijn er collega's die kampen met de gevolgen van een covid-19-besmetting. 'Ik ben 9 maanden ziek thuis en tot weinig in staat en wacht op een plekje in een revalidatiecentrum, de wachttijd is

▲ Verpleegkundige aan het werk op de cohort-afdeling in Het Van Weel-Bethesda Ziekenhuis tijdens de derde golf.

‘Ik heb na anderhalf jaar het gevoel nog steeds ‘aan’ te staan’

inmiddels 8-9 maanden,’ schrijft iemand in de reacties.

Flashbacks en slecht slapen

Vanwege de coronacrisis heeft een aanzienlijk aantal verpleegkundigen vaak of soms last van concentratieproblemen (55%), slaapproblemen (48%) of flashbacks (35%). ‘De casussen staan nog op mijn netvlies,’ reageert een collega. ‘En helaas wordt nogal eens onderschat waar wij voor staan en wat dit met ons doet. Hierdoor ben ik somber en verdrietig en zit ik ook minder op social media, omdat ik weerstand tegen de coronamaatregelen niet kan verdragen.’ Een andere collega:

‘Ik heb dingen meegemaakt waarover ik met niemand kan praten en dat valt me zwaar.’

Veiligheid en trots

Gelukkig zijn er ook verbeteringen ten opzichte van de vorige enquête: de meeste verpleegkundigen voelen zich beschermd en veilig, en het grootste deel (75%) is trots op zichzelf.

Ook antwoordt bijna een kwart van de respondenten instemmend op de vraag: ‘Heeft corona jouw werk leuker of boeiender gemaakt?’ Nursing sprak een aantal verpleegkundigen voor wie deze periode toch iets positiefs heeft gebracht (zie het artikel hierover online).²

Zorgbonus

Verder geven verschillende respondenten aan zich meer ‘gezien’ te voelen; door naasten, vrienden, familie, maar ook door landgenoten, de politiek en de media. 46% van de respondenten gaf aan zich meer gewaardeerd te voelen dankzij de zorgbonus. Een terechte beloning, volgens 67% van de respondenten: ‘Ja, we hebben echt een bijzondere prestatie geleverd.’ 15% van de verpleegkundigen vindt dat dit gewoon bij het werk hoort.

Gesteggel

Verscheidene verpleegkundigen laten in de reacties weten het jammer te vinden dat er zoveel gesteggel aan de zorgbonus vooraf ging, en dat politiek en media maar ‘blijven terugkomen op wat de zorgbonus de maatschappij heeft gekost.’ Een collega: ‘Door een zorgbonus voel ik me niet meer gewaardeerd, dat zou ik me wel voelen als er meer handen aan het bed zouden komen en de werkdruk verlicht zou worden, want daar zit het ‘m in voor mij, niet in meer geld.’

De enquête

2452 respondenten vulden de enquête in, waarvan 1569 volledig. Het grootste gedeelte van de respondenten werkt in het ziekenhuis (6% op de ic, 31% daarbuiten), 23% in de wijkverpleging en 20% in het verpleeghuis. De revalidatiesector, gehandicaptenzorg en GGZ zijn minder sterk vertegenwoordigd (respectievelijk 4, 3 en 3%).

57% is hbo-opgeleid, 32% is mbo-opgeleid, 6% is inservice opgeleid en 5% heeft een ander opleidingsniveau. 9 van de 10 respondenten zijn vrouw. De enquête is gepromoot op Nursing.nl, op sociale media en in de Nursing nieuwsbrief.

Noten

- 1 Aarts F. ‘Helpt verpleegkundigen is niet klaar voor tweede coronagolf’, Nursing.nl, 6 augustus 2020
- 2 Berends N. ‘Kwart verpleegkundigen: Corona heeft mijn werk ook leuker en boeiender gemaakt.’ Nursing.nl, 5 augustus 2021